

SOCIOLOGY

Name & Signature of the Invigilator

PAPER – II
CODE-09

OMR Answer Sheet No. :

Roll No. :

(In figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : .....

091633

Question Booklet Sl. No.

Time : 2 Hours]

No. of Printed Pages : 32

[Maximum Marks : 200

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.

Example: (A) (B) (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ઢોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સૌ (100) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમિયાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.

ઉદાહરણ : (A) (B) (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-11 લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્નકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અલગ ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઇન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર, લોગ ટેબલ અને અન્ય ઇલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગેજી વર્ગન ચોચા ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

SOCIOLOGY

Paper – II

1. Who has made distinction between symmetrical and assymetrical joking relationship ?

- (A) L.H. Morgan
- (B) Levi-Strauss
- (C) Radcliffe Brown
- (D) Westermarck

2. The first systematic use of the concept of social role was done by

- (A) G.H. Mead
- (B) Ralf Linton
- (C) Karl Mannheim
- (D) Erving Goffman

3. Whose thoughts represent a blending of ideas from European phenomenology and American Interactionism ?

- (A) Herold Garfinkel
- (B) G.H. Mead
- (C) Alfred Schutz
- (D) Clifford Geertz

1. સમાંતર અને અસમાંતર મજાક - મશ્કરીના સંબંધો વચ્ચેનો તફાવત કોણે દર્શાવ્યો ?

- (A) એલ. એચ. મોર્ગન
- (B) લેવી - સ્ટ્રોસ
- (C) રેડક્લીફ બ્રાઉન
- (D) વેસ્ટરમાર્ક

2. સામાજિક ભૂમિકાના ખ્યાલનો પ્રથમ વ્યવસ્થિત ઉપયોગ કરનાર

- (A) જી. એચ. મીડ
- (B) રાલ્ફ લીન્ટન
- (C) કાર્લ મેનહેઈમ
- (D) ઇરવીંગ ગોફ્મેન

3. યુરોપીયન ઘટનાશાસ્ત્ર અને અમેરિકન આંતરક્રિયાવાદ સંબંધિત મિશ્રિત વિચારો કોણે રજૂ કર્યા છે ?

- (A) હેરોલ્ડ ગારફિન્કલ
- (B) જી. એચ. મીડ
- (C) આલ્ફ્રેડ શુટ્ઝ
- (D) ક્લીફોર્ડ ગીટ્ઝ

6. Who has done regional study of family and kinship ?

- (A) R.K. Mukherjee
- (B) G.S. Ghurye
- (C) M.N. Srinivas
- (D) Irawati Karve

7. According to whom 'all social action involves structure and all structures involve social action' ?

- (A) Anthony Giddens
- (B) Talcott Parsons
- (C) Karl Marx
- (D) R.K. Merton

8. Weber's concept of power is

- (A) 'Idealistic' power
- (B) 'Idiosyncratic' power
- (C) 'Zero-sum' power
- (D) 'Rationalistic' power

9. The concept of Bureaucratic personality is propounded by

- (A) Max Weber
- (B) R.K. Merton
- (C) Talcott Parsons
- (D) Karl Marx

6. કુટુંબ અને સગપણ સંબંધોનો પ્રાંતિય અભ્યાસ કોણે કર્યો હતો ?

- (A) આર. કે. મુખર્જી
- (B) જી. એસ. ધૂર્યે
- (C) એમ. એન. શ્રીનીવાસ
- (D) ઈરાવતી કર્વે

7. 'બધી સામાજિક ક્રિયા રચનાતંત્ર સાથે સંકળાયેલી હોય છે અને દરેક સામાજિક ક્રિયા સાથે સંકલિત હોય છે' તેવું કોણે કહ્યું છે ?

- (A) એન્થોની ગીડન્સ
- (B) ટાલકોટ પારસન્સ
- (C) કાર્લ માર્ક્સ
- (D) આર. કે. મર્ટન

8. વેબરનો સત્તાનો ખ્યાલ એ -

- (A) 'આદર્શલક્ષી' સત્તા
- (B) 'વિશિષ્ટ પ્રાકૃતિક' સત્તા
- (C) 'શૂન્ય પ્રમાણ' સત્તા
- (D) 'બૌદ્ધિક' સત્તા

9. નોકરશાહી વ્યક્તિત્વનો ખ્યાલ રજૂ કરનાર -

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) આર. કે. મર્ટન
- (C) ટાલકોટ પારસન્સ
- (D) કાર્લ માર્ક્સ

10. Who authored the book "Riddles in Hinduism" ?

- (A) M.K. Gandhi
- (B) M.N. Srinivas
- (C) B.R. Ambedkar
- (D) R.K. Mukherjee

11. Match List – I with List – II.

List – I

List – II

a. Hypothesis	1. It is a characteristic that takes on two or more values
b. Proposition	2. It is a set of assumptions which are verifiable
c. A Theory	3. It is an assumption about relations between variables
d. Variable	4. A statement about relationships among concepts or variables

Codes :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	4	3	2	1
(C)	3	4	2	1
(D)	2	1	4	3

10. "રીડલ્સ ઇન હિન્દુઇઝમ" પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?

- (A) એમ. કે. ગાંધી
- (B) એન. એન. શ્રીનીવાસ
- (C) બી. આર. આંબેડકર
- (D) આર. કે. મુખર્જી

11. નીચે આપેલી યાદી - I અને II ને એકબીજા સાથે સાચી રીતે જોડીને આપેલા કોડ (ખુલાસા) માંથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો.
યાદી - I   યાદી - II

a. ઉપકલ્પના	1. તે બે અથવા વધુ મૂલ્યોનું લક્ષણ છે.
b. દરખાસ્ત	2. તે એક એવી ધારણાઓનો સંકુલ છે જેને ચકાસી શકાય છે.
c. સિદ્ધાંત	3. તે એક ધારણા છે જે પરિવર્ત્યો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે.
d. પરિવર્ત્ય	4. ખ્યાલ કે પરિવર્ત્યો વચ્ચેના સંબંધો અંગેનું વિધાન છે.

ખુલાસો (કોડ) :

	a	b	c	d
(A)	૧	૨	૩	૪
(B)	૪	૩	૨	૧
(C)	૩	૪	૨	૧
(D)	૨	૧	૪	૩

12. Research involves the study of the problem over a period of time.

- (A) Comparative Research
- (B) Longitudinal Research
- (C) Applied Research
- (D) Pure/Basic Research

13. In which type of research questions, the responses are placed in rank order or categories ?

- (A) Contingency questions
- (B) Nominal questions
- (C) Interval questions
- (D) Ordinal questions

14. Which of the following is a research technique ?

- (A) Ethnography
- (B) Survey
- (C) Historical
- (D) Interview schedule

15. Which of the following research describes reality as experienced by the groups, communities, individuals etc. ?

- (A) Quantitative
- (B) Comparative
- (C) Qualitative
- (D) Applied

12. સંશોધનમાં સમસ્યાનો અભ્યાસ સમયગાળા સાથે સંકડાયેલો છે..

- (A) તુલનાત્મક સંશોધન
- (B) રેખાંશનું સંશોધન
- (C) વ્યવહારલક્ષી સંશોધન
- (D) શુદ્ધ / પાયાનું સંશોધન

13. કયાં પ્રકારના સંશોધન પ્રશ્નમાં ઉત્તરો ક્રમિકવર્ગ અને શ્રેણીઓમાં મુકવામાં આવે છે ?

- (A) આકસ્મિક પ્રશ્નો
- (B) સામાન્યત પ્રશ્નો
- (C) આંતરિક પ્રશ્નો
- (D) ક્રમવાચક પ્રશ્નો

14. નીચેનામાંથી કઈ સંશોધનની પ્રયુક્તિ છે ?

- (A) માનવજાત વર્ણનશાસ્ત્ર (એથ્નોગ્રાફી)
- (B) સર્વેક્ષણ
- (C) ઐતિહાસિક
- (D) મુલાકાત અનુસૂચિ

15. નીચેનામાંથી કયું સંશોધન જૂથો, સમુદાયો, વ્યક્તિઓ વગેરે અનુભવેલી વાસ્તવિકતાનું વર્ણન કરે છે ?

- (A) સંખ્યાત્મક
- (B) તુલનાત્મક
- (C) ગુણાત્મક
- (D) વ્યવહારલક્ષી

16. To marry a man of a higher caste is called
- (A) Hypergamy
(B) Hypogamy
(C) Endogamy
(D) Castegamy
17. Polyandry may be classified into two groups. Which among the following is that ?
- (A) Levirate and sororate
(B) Adelpic and non-adelpic
(C) Hypergamy and hypogamy
(D) Cross cousin and parallel cousin
18. The use of caste for political purposes makes caste a/an
- (A) Pressure group
(B) Interest group
(C) Association
(D) Institution
19. In an open society, social mobility depends upon
- (A) Family status
(B) Religious background
(C) Caste background
(D) The personal achievement of the people
16. ઉચ્ચ જ્ઞાતિના પુરુષ સાથે લગ્ન કરવા તે
- (A) અનુલોમ લગ્ન
(B) પ્રતિલોમ લગ્ન
(C) આંતર લગ્ન
(D) જ્ઞાતિ લગ્ન
17. બહુપતિત્વને બે વિભાગોમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય - નીચેનામાંથી તે કયાં છે ?
- (A) દિયરવટ્ટ અને સાળીવટ્ટ
(B) એડલ્ટફીક એન્ડ નોન-એડલ્ટફીક
(C) અનુલોમ અને પ્રતિલોમ
(D) મામા-ફ્રેઈ સંતાન અને કાકાના સંતાન
18. જ્ઞાતિનો રાજકીય હેતુ અર્થેનો ઉપયોગ કરાય તે જ્ઞાતિ માટે
- (A) દાબજૂથ
(B) લાભજૂથ
(C) મંડળ
(D) સંસ્થા
19. મુક્ત સમાજમાં સામાજિક ગતિશીલતાનો આધાર
- (A) કુટુંબનો દરજ્જો
(B) ધાર્મિક પાર્શ્વભૂમિ
(C) જ્ઞાતિ પાર્શ્વભૂમિ
(D) લોકોની વ્યક્તિગત સિદ્ધિઓ

20. **Assertion (A)** : Caste and class are the examples of stratification.

Reason (R) : They are ranking of groups, that are conscious of their belonging together with common interests.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

21. A social position has two parts. What are they ?

- (A) Obligations and rights
- (B) Rights and conflicts
- (C) Cooperation and conflict
- (D) Rights and statuses

22. Who has propounded the theory of 'Cultural Lag' ?

- (A) W.F. Ogburn
- (B) Nimkoff
- (C) Bogardus
- (D) Oscar Lewis

20. ધારણા (A) : જ્ઞાતિ અને વર્ગએ સ્તરીકરણનાં ઉદાહરણો છે.

કારણ (R) : તે એવા જૂથો છે જે સાથે સંકળાયેલા છે અને સમાન ધ્યેયોની સભાનતા ધરાવે છે.

ખુલાસો (કોડ)

- (A) (A) અને (R) બન્ને સાચા, (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે.
- (B) (A) અને (R) બન્ને સાચા, પરંતુ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી.
- (C) (A) સાચો છે, પરંતુ (R) સાચો નથી.
- (D) (A) ખોટો છે, પરંતુ (R) સાચો છે.

21. સામાજિક સ્થાનનાં બે ભાગ છે - તે ક્યાં છે ?

- (A) ફરજો અને હક્કો
- (B) હક્કો અને સંઘર્ષ
- (C) સહકાર અને સંઘર્ષ
- (D) હક્કો અને દરજ્જો

22. સંસ્કૃતિક અંતરાલ (કલ્ચરલ લેગ)નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ?

- (A) ડબલ્યુ. એફ. ઓર્ગબોન
- (B) નિમકોફ
- (C) બોગાર્ડસ
- (D) ઓસ્કાર લેવિશ

23. Which among the following is NOT true regarding value ?

- (A) values guide a person's behavior
- (B) values guide a person's judgement
- (C) values are unimportant parts of culture
- (D) values are an important part of every culture

24. The primary civilization of India is divided into

- (A) Little tradition and great tradition
- (B) Hindu tradition and non-Hindu tradition
- (C) Educated tradition and uneducated tradition
- (D) Rural tradition and caste tradition

25. Who holds this "civilization is what we have, culture is what we are" ?

- (A) Alfred Weber   (B) Mac Iver
- (C) Max Weber   (D) Herskovits

26. Patriarchal theory has been propounded by

- (A) E.B. Tylor
- (B) Henry Maine
- (C) L.H. Morgan
- (D) Aristotle

23. નીચેનામાંથી મૂલ્ય માટે શું સાચું નથી ?

- (A) મૂલ્યો વ્યક્તિના વર્તનને માર્ગદર્શીત કરે છે
- (B) મૂલ્યો વ્યક્તિના નિર્ણયોને માર્ગદર્શીત કરે છે
- (C) મૂલ્યોએ સંસ્કૃતિનો બિનઉપયોગી ભાગ છે
- (D) મૂલ્યોએ દરેક સંસ્કૃતિમાં મહત્વનો ભાગ છે

24. ભારતની પ્રાથમિક સભ્યતા જેમાં વિભાજિત છે તે ?

- (A) લઘુ પરંપરાઓ અને ભવ્ય પરંપરાઓ
- (B) હિંદુ પરંપરાઓ અને બિન હિંદુ પરંપરાઓ
- (C) શિક્ષિત પરંપરાઓ અને અશિક્ષિત પરંપરાઓ
- (D) ગ્રામીણ પરંપરાઓ અને જ્ઞાતિ પરંપરાઓ

25. "આપણી પાસે છે તે સભ્યતા છે અને આપણે જે છીએ તે આપણી સંસ્કૃતિ છે" આવું કોણે કહ્યું છે ?

- (A) આલ્ફ્રેડ વેબર   (B) મેક આઈવર
- (C) મેક્સ વેબર   (D) હર્ષકોર્વીસ

26. પિતૃસત્તાકનો સિદ્ધાંત રજૂ કરનાર

- (A) ઈ. બી. ટેલર
- (B) હેનરી મૈન
- (C) એલ. એચ. મોર્ગન
- (D) એરિસ્ટોટલ

27. When cultural norms and values are transmitted from generation to generation, the process is called

- (A) cultural reproduction
- (B) acculturation
- (C) cultural diffusion
- (D) cultural stimulation

28. Who is said to have deconstructed language and social institutions ?

- (A) Godelier
- (B) Derrida
- (C) Foucault
- (D) Smith

29. The relationship based on the blood ties is called

- (A) blood kinship
- (B) non-parallel kinship
- (C) marital kinship
- (D) consanguineous kinship

30. A phratry is a grouping of clans which are related by traditions of

- (A) joint family
- (B) common descent
- (C) ritual
- (D) family tradition

27. જ્યારે સાંસ્કૃતિક ધોરણો અને મૂલ્યો એક પેઢીમાંથી બીજી પેઢીમાં રૂપાંતરિત થાય છે તે પ્રક્રિયા

- (A) સાંસ્કૃતિક પ્રજોત્પત્તિ
- (B) સાંસ્કૃતિક સમાયોજન
- (C) સાંસ્કૃતિક પ્રસરણ
- (D) સાંસ્કૃતિક ઉત્તેજીત

28. ખંડિત ભાષાઓ અને સામાજિક સંસ્થાઓ વિશે કોણે કહ્યું છે ?

- (A) ગોડેલીયર
- (B) ડેરીડા
- (C) ફોઉકાલ્ટ
- (D) સ્મિથ

29. લોહીથી ઘડાયેલા સંબંધોને કહે છે

- (A) રક્ત સગપણ
- (B) અસમાંતર સગપણ
- (C) લગ્ન સગપણ
- (D) સંપિડ સગપણ

30. રક્તસંબંધો એક ગૌત્રોનો સમૂહ છે જે પરંપરાઓ સાથે જોડાયેલ છે

- (A) સંયુક્ત કુટુંબ
- (B) સામાન્ય કુળ/વંશ
- (C) ક્રિયાકાંડ
- (D) કૌટુંબિક પરંપરાઓ

31. Filial relation may be represented by

(A) $\Delta - \Delta$

(B) $\begin{array}{c} \Delta \\ \Delta \end{array} \text{]}$

(C) $\Delta - 0$

(D) $\begin{array}{c} \Delta \\ 0 \end{array} \text{]}$

32. A symbol of some natural object that is believed to be sacred

(A) religion

(B) totem

(C) trait

(D) ritual

33. Varna system was started in which period ?

(A) Pre-vedic period

(B) Medieval period

(C) Vedic-period

(D) Harappan period

31. સંતાન સંબંધોને રજુકરી શકાય

(A) $\Delta - \Delta$

(B) $\begin{array}{c} \Delta \\ \Delta \end{array} \text{]}$

(C) $\Delta - 0$

(D) $\begin{array}{c} \Delta \\ 0 \end{array} \text{]}$

32. કોઈ કુદરતી તત્વના પ્રતિકને પવિત્ર મનાય છે.

(A) ધર્મ

(B) ટોટમ

(C) લક્ષણ

(D) રિતિ-રિવાજ, વિધી

33. વર્ણ વ્યવસ્થાની શરૂઆત કયા સમયગાળામાં થઈ ?

(A) પૂર્વ વૈદિક સમયગાળા

(B) મધ્યયુગ સમયગાળા

(C) વૈદિક સમયગાળા

(D) હડપ્પન સમયગાળા

34. A social movement depends on

1. a goal
2. an organization
3. a programme
4. a set of values

Codes :

- (A) 1, 2, 3 and 4
(B) 1 and 4
(C) 1, 3 and 4
(D) 1, 2 and 3

35. According to Bourdieu, 'the mental or cognitive structures' through which people deal with the social world is called

- (A) Morphogenesis
(B) Life-world
(C) Field
(D) Habitus

36. Who focussed on the theme "Tribe-caste and tribe-peasant continuum" ?

- (A) N.K. Bose
(B) A.R. Desai
(C) Surajit Sinha
(D) K.S. Singh

34. સામાજિક આંદોલન આધારિત હોય છે --

- ૧) ધ્યેય
- ૨) સંગઠન/વ્યવસ્થા
- ૩) કાર્યક્રમ
- ૪) મૂલ્યોનો સંકુલ

- (A) ૧, ૨, ૩ અને ૪
(B) ૧ અને ૪
(C) ૧, ૩ અને ૪
(D) ૧, ૨ અને ૩

35. બૌદીયુંના મતે, 'માનસિક કે બૌદ્ધિક રચનાતંત્રીય માળખા' થકી લોકો સામાજિક વિશ્વ સાથે વ્યવહાર કરે છે ?

- (A) આકારરૂપ વિકાસ
(B) જીવન વિશ્વ
(C) ક્ષેત્ર
(D) હેબીટસ

36. "આદિવાસી - જ્ઞાતિ અને આદિવાસી - ખેડૂત સાતત્યતાના" વિષયે કોણે પ્રકાશ પાડ્યો છે ?

- (A) એન. કે. બોઝ
(B) એ. આર. દેસાઈ
(C) સુરજીત સિંહા
(D) કે. એસ. સિંઘ

37. Who wrote on "India Through Hindu Categories" ?

- (A) M.K. Gandhi
- (B) B.R. Ambedkar
- (C) Andre Beteille
- (D) Mc Kim Marriott

38. **Assertion (A)** : The concept of alienation was introduced by Karl Marx.

Reason (R) : Alienation involves the separation of the worker from the product of his labor.

- (A) (A) is correct but (R) is wrong
- (B) (A) is wrong and (R) is wrong
- (C) (A) is wrong but (R) is correct
- (D) Both (A) and (R) are correct

39. A term used by Karl Marx to refer to 'mutually antagonistic tendencies in a society'

- (A) communism
- (B) contradiction
- (C) control
- (D) convergence

40. The 'Estate' system is more often associated with

- (A) Socialism
- (B) Ancient society
- (C) Feudalism
- (D) Capitalist society

37. "ઇન્ડિયા થ્રુ હિંદુ કેટેગરીઝસ" પુસ્તક કોણે લખ્યું છે ?

- (A) એમ. કે. ગાંધી
- (B) બી. આર. આંબેડકર
- (C) આન્દ્રે બેઈથીલ
- (D) મેકકીમ મેરીયટ

38. ધારણા (A) : વિમુખતાનો ખ્યાલ કાર્લ માર્ક્સ દ્વારા રજૂ કરાયેલો છે.

કારણ (R) : શ્રમિક પોતાના ઉત્પાદન શ્રમથી દૂર થાય છે તે વિમુખતાનો ખ્યાલ છે.

- (A) (A) સાચો છે, પરંતુ (R) સાચો નથી
- (B) (A) ખોટો છે, અને (R) પણ ખોટો છે
- (C) (A) એ ખોટો છે, પરંતુ (R) સાચો છે
- (D) (A) અને (R) બંને સાચા છે

39. સમાજમાં પરસ્પર વિરોધાભાષી પ્રકૃતિ માટે કાર્લ માર્ક્સે એક શબ્દ પ્રયોજ્યો છે.

- (A) સામ્યવાદ
- (B) પ્રતિવાદ/ખંડન
- (C) નિયંત્રણ
- (D) કેન્દ્રાભિમુખ

40. 'જાગીર' વ્યવસ્થા મહદઅંશે જોડાયેલી છે

- (A) સમાજવાદ
- (B) પૂરાતન સમાજ
- (C) સાંમતવાદ
- (D) મૂડીવાદી સમાજ

41. Who is known for his work on the "Mc Donaldization" of society and the impact of nationalization on contemporary culture ?

- (A) Max Weber
- (B) Pierre Bourdieu
- (C) Emile Durkheim
- (D) George Ritzer

42. Match List – I with List – II and select the correct answer from the codes given below :

List – I

- a. Article 15
- b. Article 16
- c. Article 17
- d. Article 19

List – II

- 1. Equality of Opportunity
- 2. Abolition of Untouchability
- 3. Freedom of Speech etc.
- 4. Prohibition of Discrimination

Codes :

	a	b	c	d
(A)	4	3	2	1
(B)	3	4	2	1
(C)	1	3	2	4
(D)	4	1	2	3

41. "મેકડોનાલાઈઝેશન" સમાજ અને તાર્કિકીકરણની પ્રવર્તમાન સંસ્કૃતિ પરની અસરોના કાર્ય માટે કોણ જાણીતું છે ?

- (A) મેક્સ વેબર
- (B) પીયર બોડીયું
- (C) ઈમાઈલ દુર્ખાઈમ
- (D) જ્યોર્જ રીટઝર

42. નીચે આપેલી યાદી - I અને II ને એકબીજા સાથે સાચી રીતે જોડીને આપેલા કોડ (ખુલાસા) માંથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો.

યાદી - I

- a. આર્ટીકલ ૧૫
- b. આર્ટીકલ ૧૬
- c. આર્ટીકલ ૧૭
- d. આર્ટીકલ ૧૯

યાદી - II

- ૧. સમાન તક
- ૨. અસ્પૃશ્યતા નાબુદી
- ૩. વાણી સ્વાતંત્ર્યતા વગેરે
- ૪. ભેદભાવ પ્રતિબંધ

ખુલાસો (કોડ) :

	a	b	c	d
(A)	૪	૩	૨	૧
(B)	૩	૪	૨	૧
(C)	૧	૩	૨	૪
(D)	૪	૧	૨	૩

43. What is the full form of ASHA ?

- (A) Assistant Social and Health Awareness worker
- (B) Accredited Social Health Activist
- (C) Assistant of Social and Health Action
- (D) Active Social and Health Assistant

44. Panchayati Raj System is based on the principle of

- (A) Administration through Government Officials
- (B) Effective Central Administration for Improvement of Villages
- (C) Democratic Decentralization of Administration
- (D) Rule of Law through Panchayats

45. Which concept may explain the process of Westernization in India ?

- (A) Accommodation
- (B) Reference group
- (C) Assimilation
- (D) Acculturation

43. ASHA નું પૂરું નામ શું છે ?

- (A) આસિસ્ટન્ટ સોશિયલ એન્ડ હેલ્થ અવેરનેસ વર્કર
- (B) એક્રીડીટેડ સોશિયલ હેલ્થ એક્ટિવિસ્ટ
- (C) આસિસ્ટન્ટ ઓફ સોશિયલ એન્ડ હેલ્થ એક્શન
- (D) એક્ટીવ સોશિયલ એન્ડ હેલ્થ આસિસ્ટન્ટ

44. પંચાયતી રાજ વ્યવસ્થા સિદ્ધાંતના પાયા ઉપર છે

- (A) સરકારી અધિકારીઓ દ્વારા વહિવટી તંત્ર
- (B) અસરકારક કેન્દ્રિય વહિવટીતંત્ર ગ્રામ ઉત્કર્ષ માટે
- (C) વહિવટીતંત્રનું લોકશાહી વિકેન્દ્રીકરણ
- (D) પંચાયતી રાજ દ્વારા કાયદાનું શાસન

45. ભારતમાં પશ્ચિમીકરણની પ્રક્રિયા દ્વારા કયાં ખ્યાલની સમજૂતી મળે છે ?

- (A) સમાવેશ કરવો
- (B) સંદર્ભ જૂથ
- (C) સંમીલન
- (D) સાંસ્કૃતિક સમાયોજન

46. Which of the following are social movements ?

1. Bhakti Movement
2. Strike by Workers
3. Panchayati Raj
4. Brahmo Samaj

Codes :

- (A) 1 and 2
(B) 4 only
(C) 1 and 4
(D) 1, 2, 3 and 4

47. What differentiates 'State' from 'Nation' ?

- (A) People
(B) Government
(C) Territory
(D) Sovereignty

48. Longevity reflects the following in the 'Human Development Index'

- (A) Health and Nutrition
(B) Infant mortality
(C) Purchasing power
(D) Life expectancy

46. નીચેનામાંથી કયા સામાજિક આંદોલનો છે ?

૧. ભક્તિ આંદોલન
૨. શ્રમિકોની હડતાલ
૩. પંચાયતી રાજ
૪. બ્રહ્મો સમાજ

ખુલાસો (કોડ)

- (A) ૧ અને ૨
(B) ૪
(C) ૧ અને ૪
(D) ૧, ૨, ૩ અને ૪

47. 'રાજ્ય' થી 'રાષ્ટ્ર' માં શો તફાવત છે ?

- (A) લોકો
(B) સરકાર
(C) ક્ષેત્રીય(પ્રાદેશિકતા)
(D) સાર્વભૌમત્વ

48. 'માનવ વિકાસ આંકમાં' આયુષ્ય એ નીચેનામાં દર્શાવે છે ?

- (A) આરોગ્ય અને પૌષ્ટિકતા
(B) બાળમૃત્યુદર
(C) ખરીદ શક્તિ
(D) અપેક્ષીત આયુષ્ય

49. Which vision of Gandhiji was inspired by the work of John Ruskins' book "Unto This Last" ?

- (A) Ahimsa
- (B) Trusteeship
- (C) Sarvodaya
- (D) Non-cooperation

50. The emigration of highly skilled people from the developing countries is known as

- (A) Human capital wastage
- (B) Labor migration
- (C) Brain drain
- (D) Productivity loss

51. Match List – I with List – II.

List – I

- a. Kula
- b. Potlatch
- c. Polyandry
- d. Kibbutzim

List – II

- 1. New Guinea
- 2. USA
- 3. India
- 4. Israel

Codes :

a b c d

- (A) 3 2 1 4
- (B) 2 1 3 4
- (C) 1 2 3 4
- (D) 4 2 1 3

49. જહોન રસકીનનાં પુસ્તક "Unto this Last" થી પ્રેરિત ગાંધીજીનો કયો દ્રષ્ટિકોણ રહ્યો છે ?

- (A) અહિંસા
- (B) ટ્રસ્ટીશીપ
- (C) સર્વોદયા
- (D) અસહકાર

50. વિકાસશીલ રાષ્ટ્રોમાંથી કુશળ લોકોના સ્થળાંતરને શું કહે છે ?

- (A) માનવમૂડીનો દુર્વ્યય
- (B) શ્રમનું સ્થળાંતર
- (C) બુદ્ધિનું ઢસડાવવું
- (D) ઉત્પાદનમાં ઘટાડો

51. નીચે આપેલી યાદી - I અને II ને એકબીજા સાથે સાચી રીતે જોડીને આપેલા કોડ (ખુલાસા) માંથી સાચો ઉત્તર દર્શાવો.

યાદી - I

- a. કુલા
- b. પોટલેચ
- c. પોલિયાન્ડ્રી
- d. કીબ્બુતઝીમ

યાદી - II

- ૧. ન્યુગીની
- ૨. યુ. એસ. એ.
- ૩. ઇન્ડિયા
- ૪. ઇઝરાયેલ

ખુલાસો (કોડ)

a b c d

- (A) 3 2 1 4
- (B) 2 1 3 4
- (C) 1 2 3 4
- (D) 4 2 1 3

52. In social research, which one of the following is not a diagrammatic representation ?

- (A) Graphs
- (B) Histograms
- (C) Tables
- (D) Pictographs

53. If the researcher manipulates a 'variable' in order to observe its effects is called

- (A) Dependent variable
- (B) Independent variable
- (C) Intervening variable
- (D) Extraneous variable

54. In a distribution of values, the point with half the distribution of values on either side is known as

- (A) Mean
- (B) Mode
- (C) Median
- (D) Standard deviation

55. The term "Consumer Society" is coined by

- (A) Pierre Bourdieu
- (B) Jean Baudrillard
- (C) E. Castles
- (D) Anthony Giddens

52. સામાજિક સંસોધનમાં નીચેનામાંથી કયું ડાયગ્રામેટિક રજૂઆત નથી ?

- (A) ગ્રાફ્સ
- (B) હિસ્ટોગ્રામ્સ.
- (C) ટેબલ્સ
- (D) પિક્ટોગ્રાફ્સ

53. જો સંશોધક પરિવર્ત્ય સાથે છેડછાડ તેની અસર તપાસવા કરે તેને -

- (A) આધારિત પરિવર્ત્ય
- (B) સ્વતંત્ર પરિવર્ત્ય
- (C) મધ્યસ્થ પરિવર્ત્ય
- (D) બ્રાહ્મવર્તી પરિવર્ત્ય

54. મૂલ્યોની વહેચણીમાં એ મુદ્દો બીજી તરફ મૂલ્યોની અડધી વહેચણી તરફ હોય તેને કહે છે

- (A) મધ્યક
- (B) બહુલક
- (C) મધ્યસ્થ
- (D) પ્રમાણીત વિચલન

55. ગ્રાહક સમાજ (કન્સ્યુમર સોસાયટી) નો ખ્યાલ કોણે ઘડ્યો ?

- (A) પીયર બોડીયું
- (B) જીન બોડીલોર્ડ
- (C) ઈ. કેસ્ટલેસ
- (D) એન્થોની ગીડન્સ

56. Who has examined villages on the basis of degree of permanence of living ?
- (A) S.C. Dube
(B) A.R. Desai
(C) M.N. Srinivas
(D) F.G. Bailey
57. The concept of "Social Engineering" to understand law is propounded by
- (A) H.A. Hart
(B) Roscoe Pound
(C) Max Weber
(D) Karl Marx
58. The notion of "drinks, drugs and dance" refers to
- (A) Cultural invasion through globalization
(B) Modernization
(C) Westernization
(D) Sanskritization
59. In a democracy, education must be regarded as
- (A) a social function
(B) an individual concern
(C) parents concern
(D) a state function
56. કાયમી રહેઠાણના પ્રમાણના પાયા ઉપર ગ્રામીણ તપાસ કોણે કરી હતી ?
- (A) એસ. સી. દુબે
(B) એ. આર. દેસાઈ
(C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ
(D) એફ. જી. બૈલી
57. કાયદાની સમજૂતી અર્થે "સોશિયલ એન્જીનીરીંગ" નો ખ્યાલ રજૂ કરનાર
- (A) એચ. એ. હર્ટ
(B) રોસ્કોઈ પાઉન્ડ
(C) મેક્સ વેબર
(D) કાર્લ માર્ક્સ
58. "ડ્રીન્ક્સ, ડ્રગ્સ અને ડાન્સ" નાં વિચારની રજૂઆત સંબંધિત છે
- (A) વૈશ્વિકીકરણ દ્વારા સાંસ્કૃતિક પરિવેશ
(B) આધુનીકીકરણ
(C) પશ્ચિમીકરણ
(D) સંસ્કૃતીકરણ
59. લોકશાહીમાં શિક્ષણ એ દર્શાવેલ છે
- (A) સામાજિક કાર્ય
(B) વ્યક્તિગત નિસ્ખત
(C) માતા - પિતા નિસ્ખત
(D) રાજ્યનું કાર્ય

60. Assertion (A) : Political parties are indispensable for the working of a democratic Government.

Reason (R) : They are connecting link between the people and the Government.

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)
(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)
(C) (A) is true but (R) is false
(D) (A) is false but (R) is true

61. 'National Literacy Mission' was established in the year

- (A) 1988 (B) 1999
(C) 1996 (D) 2000

62. Which organization initiated the 'MOOCs' in India ?

- (A) DST
(B) UGC
(C) CSIR
(D) AICTE

63. 'VIDWAN' Scheme of 'MHRD' is aimed at

- (A) Awarding national professorship to faculty
(B) Promoting entrepreneurship among faculty
(C) Making available e-resources
(D) Creating a database national research network

60. ધારણા (A) : લોકશાહી સરકાર કાર્ય કરવા માટે રાજકીય પક્ષો અનિવાર્ય છે.

કારણ (R) : તે લોકો અને સરકાર વચ્ચેની કડી છે.

ખુલાસો (કોડ)

- (A) (A) અને (R) બન્ને સાચા, (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો છે.
(B) (A) અને (R) બન્ને સાચા, પરંતુ (R) એ (A) નો સાચો ખુલાસો નથી.
(C) (A) સાચો છે, પરંતુ (R) સાચો નથી.
(D) (A) ખોટો છે, પરંતુ (R) સાચો છે.

61. 'રાષ્ટ્રિય સાક્ષરતા મિશન' એ વર્ષમાં સ્થાપિત થયેલું છે

- (A) ૧૯૮૮ (B) ૧૯૯૯
(C) ૧૯૯૬ (D) ૨૦૦૦

62. ભારતમાં કયા સંગઠને 'MOOCs' નો પ્રારંભ કરેલો છે ?

- (A) ડી. એસ. ટી. (DST)
(B) યુજીસી (UGC)
(C) સી. એસ. આઈ. આર. (CSIR)
(D) એ. આઈ. સી. ટી. ઈ. (AICTE)

63. 'MHRD' ની 'VIDWAN' યોજનાનો હેતુ

- (A) વિદ્યાશાખામાં રાષ્ટ્રિય પ્રાધ્યાપકનું વહેંચવું.
(B) વિદ્યાશાખામાં સાહસિકતાને ઉત્તેજન આપવું
(C) ઈ - રિસોર્સને ઉપલબ્ધ કરાવવા
(D) રાષ્ટ્રિય સંશોધનના નેટવર્ક અર્થે માહિતીસંગ્રહને ઉભું કરવું

64. The 'NCTE' established in India to strengthen which of the following ?
(A) Medical education
(B) Computer education
(C) Technical education
(D) Teacher education
65. The 'Scheduled Caste' and 'Scheduled Tribes' (Prevention of Atrocities) Act was passed in which year ?
(A) 1988 (B) 1989
(C) 1990 (D) 1991
66. Which concept refers to the redevelopment of high quality housing in cities and the movement of high income families into that housing ?
(A) Conurbation
(B) Gentrification
(C) Urban sprawl
(D) Urbanization
67. Who popularized "Triangulation" method of research ?
(A) Greene J.C.
(B) Denzin N.
(C) Jonson R.B.
(D) Teddlie C.
68. "Studying several individual cases and drawing a generalization and uncovering the truth" refers to which method/logic of research ?
(A) Deductive
(B) Numeric
(C) Inductive
(D) Textual
64. ભારતમાં (NCTE) ની સ્થાપનાં શું મજબુત કરવા માટે થઈ ?
(A) તબીબી શિક્ષણ
(B) કમ્પ્યુટર શિક્ષણ
(C) ટેકનીકલ શિક્ષણ
(D) શિક્ષક શિક્ષણ
65. 'અનુસુચિત જાતિ' અને 'અનુસુચિત જનજાતિ' (અપમાન અટકાવતો) કાયદો કયા વર્ષમાં પ્રસાર કરવામાં આવ્યો હતો ?
(A) ૧૯૮૮ (B) ૧૯૮૯
(C) ૧૯૯૦ (D) ૧૯૯૧
66. શહેરોમાં ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળા મકાનનો પુનઃવિકાસ અને કુંટુબની આવક વૃદ્ધિ ચળવળ તેવા મકાનો કયો ખ્યાલ દર્શાવે છે ?
(A) કોનુરબેશન (Conurbation)
(B) જેન્ટ્રીફિકેશન (Gentrification)
(C) અર્બન સ્પ્રોલ (Urban sprawl)
(D) શહેરીકરણ (Urbanization)
67. સંશોધનમાં "ત્રિકોણમીતી" (Triangulation) ની પદ્ધતિ કોણે પ્રચલિત કરી ?
(A) ગ્રીની જે. સી.
(B) ડેનઝીન એન.
(C) જોનસન્સ આર. બી.
(D) ટેડલી. સી.
68. સંશોધન તર્કમાં કઈ પદ્ધતિ "અનેક વ્યક્તિ અભ્યાસો અને સામાન્યકીકરણ થકી સત્ય શોધે છે" તે ?
(A) નિગમન (Deductive)
(B) સાંખ્યીક (Numeric)
(C) આગમન (Inductive)
(D) પાઠ્યપુસ્તકીય (Textual)

69. Which of the following can not be learned apart from social interaction ?

- (A) Sneezing
- (B) Coughing
- (C) Crying
- (D) Language

70. Which school of thought assumes that criminal violence can best be understood by analysing the external environmental factors that exercise an impact on the individual aggressor ?

- (A) Sociological school of thought
- (B) Socio-economic school of thought
- (C) Socio-psychological school of thought
- (D) Psychological school of thought

71. How many core goals are there in 'Sustainable Development Goals' (SDGs) as adopted by United Nations ?

- (A) 15
- (B) 16
- (C) 17
- (D) 18

72. Government of India proposed United Nations for declaring 2023 as International Year of what ?

- (A) Mustard
- (B) Paddy
- (C) Millets
- (D) Wheat

69. નીચેનામાંથી કઈ બાબત સામાજિક આંતરક્રિયામાંથી શીખી શકાતી નથી ?

- (A) છીંક ખાવી
- (B) ઉધરસ
- (C) રડવું
- (D) ભાષા

70. ગુનાહિત હિંસાને સારી રીતે સમજવા બાહ્ય પર્યાવરણીય પરિબલોની વ્યક્તિ ઉપર વિશેષ અસરો રહે છે તેવી ધારણા કઈ વિચારશાખામાં છે ?

- (A) સમાજશાસ્ત્રીય વિચારશાખા
- (B) સામાજિક - આર્થિક વિચારશાખા
- (C) સામાજિક - મનોવૈજ્ઞાનિક વિચારશાખા
- (D) મનોવૈજ્ઞાનિક વિચારશાખા

71. સંયુક્ત રાષ્ટ્રો દ્વારા 'ટકાઉ વિકાસના' (SDGs) ધ્યેયોમાંથી કેટલા મુખ્ય ધ્યેયો લેવામાં આવ્યા છે ?

- (A) ૧૫
- (B) ૧૬
- (C) ૧૭
- (D) ૧૮

72. ભારત સરકારે સંયુક્ત રાષ્ટ્રને ૨૦૨૩ નાં વર્ષને કયું આંતરરાષ્ટ્રીય વર્ષ તરીકે જાહેર કરવાનું સૂચવ્યું ?

- (A) રાય (Mustard)
- (B) ડાંગર (Paddy)
- (C) જાડું ધાન્ય (Millets)
- (D) ઘઉં (Wheat)

73. When is "International Day of Persons with Disabilities" celebrated every year ?

- (A) December 3rd
- (B) January 4th
- (C) October 3rd
- (D) November 4th

74. What is the term for – 'all the people born in a given year or within a few years of one another' ?

- (A) aged
- (B) age status
- (C) cohorts
- (D) age role

75. In which year "Equal Rights in ancestral property to daughters" was enacted in Hindu Succession (Amendment) Act ?

- (A) 2020
- (B) 2010
- (C) 2015
- (D) 2005

76. Who has defined religion as "a system of beliefs about the nature of the force(s) ultimately shaping man's destiny and the practices associated therewith, shared by the members of the group" ?

- (A) Emile Durkheim
- (B) B. Malinowski
- (C) Gerhard Lenski
- (D) R.L. Johnstone

73. 'ક્ષતિગ્રસ્ત લોકોનો' આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ દરેક વર્ષમાં ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?

- (A) ત્રણ ડીસેમ્બર
- (B) ચોથી જાન્યુઆરી
- (C) ત્રણ ઓક્ટોબર
- (D) ચોથી નવેમ્બર

74. બધા લોકો જન્મેલા તે દર્શાવેલ વર્ષ કે થોડાક જ વર્ષોમાં જન્મેલા લોકો માટે વપરાયેલ શબ્દ શું છે ?

- (A) વૃદ્ધ
- (B) ઉંમર દરજ્જો
- (C) સહગણ
- (D) ઉંમર ભૂમિકા

75. "દીકરીઓને પૂર્વજોની સંપત્તિમાં અધિકાર" હિંદુ સક્સેશન (અમેન્ડમેન્ટ) કાયદા અંતર્ગત કયા વર્ષમાં આપવામાં આવ્યો ?

- (A) ૨૦૨૦
- (B) ૨૦૧૦
- (C) ૨૦૧૫
- (D) ૨૦૦૫

76. ધર્મની વ્યાખ્યા કોણે આપી છે જેમાં " માન્યતાઓની વ્યવસ્થા કે જેમાં કુદરતી શક્તિઓને આકાર આપનાર માનવીની જગ્યા અને વ્યવહારો સાથે જોડાયેલ જૂથના સભ્યોની સમાન ભાગીદારી" ?

- (A) ઇમાઇલ દુર્ખાઇમ
- (B) બી.મેલીનોવસ્કી
- (C) જેરહાર્ડ લેન્સકી
- (D) આર. એલ. જોનસ્ટોન

77. When was "sexual harassment of women at workplace (prevention, prohibition and redressal) Act passed ? (POSH Act)

- (A) 2011
- (B) 2013
- (C) 2015
- (D) 2009

78. Who has termed non-material culture as adaptive culture ?

- (A) B. Malinowski
- (B) Ruth Benedict
- (C) W.F. Ogburn
- (D) Margaret Mead

79. According to Durkheim, which has to do with ordinary, material life on earth ?

- (A) sacred
- (B) profane
- (C) power
- (D) prejudice

80. In which year "National Commission for Women" (NCW) was established ?

- (A) 1991
- (B) 1992
- (C) 1993
- (D) 1994

77. સ્ત્રીઓને કામ કરવાની જગ્યાએ જાતીય સતામણી (અટકાયત, પ્રતિબંધ અને નિવારણ) કાયદો ક્યારે પ્રસાર થયો ? (POSH Act)

- (A) ૨૦૧૧
- (B) ૨૦૧૩
- (C) ૨૦૧૫
- (D) ૨૦૦૯

78. અભૌતિક સંસ્કૃતિને સ્વીકૃત સંસ્કૃતિ કોણે કહેલી છે ?

- (A) બી. મેલીનોવસ્કી
- (B) રૂથ બેનેડિક્ટ
- (C) ડબલ્યુ એફ. ઓગર્બન
- (D) માર્ગરેટ મેડ

79. દુખાઈમનાં મતે પૃથ્વી ઉપર સામાન્ય ભૌતિક જીવન મળે તે માટે શું કરવું જોઈએ ?

- (A) પવિત્ર (Sacred)
- (B) અપવિત્ર (Profane)
- (C) સત્તા (Power)
- (D) પૂર્વગ્રહ (Prejudice)

80. "નેશનલ કમિશન ફોર વિમેન" (NCW) ની સ્થપાનાં કયા વર્ષમાં થઈ ?

- (A) ૧૯૯૧
- (B) ૧૯૯૨
- (C) ૧૯૯૩
- (D) ૧૯૯૪

81. Which one of the following is a revolutionary movement ?
- (A) The Civil Rights Movement
(B) Women's Liberation Movement
(C) Anti-Abortion Movement
(D) Naxalbari Peasant Struggle
82. When is 'World Tourism Day' celebrated every year ?
- (A) 27th September
(B) 27th October
(C) 30th November
(D) 30th December
83. What is the term used when people are moving into a society/country ?
- (A) Journey
(B) Movement
(C) Immigration
(D) Emigration
84. "Indian Oil Sports Scholarship" is annually awarded to whom ?
- (A) Cricketers
(B) Football players
(C) Hockey players
(D) Women players
81. નીચેનામાંથી કઈ ક્રાંતિકારી આંદોલન છે ?
- (A) નાગરિક અધિકારો આંદોલન
(B) સ્ત્રીઓ માટે ઉદારમતી આંદોલન
(C) ગર્ભપાત વિરોધી આંદોલન
(D) નક્સલવાદી કૃષિ સંઘર્ષ
82. "વિશ્વ પ્રવાસન દિવસ" દર વર્ષે ક્યારે ઉજવાય છે ?
- (A) ૨૭ સપ્ટેમ્બર
(B) ૨૭ ઓક્ટોબર
(C) ૩૦ નવેમ્બર
(D) ૩૦ ડીસેમ્બર
83. જ્યારે લોકો સમાજ / દેશમાં વિચરણ કરે તે માટે કયો શબ્દ છે ?
- (A) મુસાફરી
(B) આંદોલન
(C) ઈમિગ્રેશન
(D) એમીગ્રેશન
84. "ઇન્ડિયન ઓઈલ સ્પોર્ટ સ્કોલરશીપ" દર વર્ષે કોણે આપવામાં આવે છે ?
- (A) ક્રિકેટરો
(B) ફૂટબોલ રમતવીરો
(C) હોકી રમતવીરો
(D) સ્ત્રી રમતવીરો

85. A hormonal imbalance that causes a person to have both male and female physical traits refers to

- (A) Hermaphroditism
- (B) Unisex
- (C) Fecundity
- (D) Fertility

86. Which tribal community is with largest population in India ?

- (A) Lambadas
- (B) Bhils
- (C) Garos
- (D) Khasis

87. In which State of India, the first woman priest was appointed ?

- (A) Maharashtra
- (B) Gujarat
- (C) Tamil Nadu
- (D) Kerala

88. "Change in role but not in status" refers to which type of mobility ?

- (A) Vertical mobility
- (B) Horizontal mobility
- (C) Inter-generational mobility
- (D) Intra-generational mobility

85. અસંતુલિત હોર્મોન્સના લીધે એક વ્યક્તિમાં સ્ત્રી અને પુરુષના શારીરિક લક્ષણો વ્યસ્ત થાય તે ---

- (A) ઉભયલિંગી (હર્માફોડિઝમ)
- (B) સ્ત્રી-પુરુષ માટે (યુનીસેક્સ)
- (C) બિનઉપજાવપણું (ફિકન્ડીટી)
- (D) ફળદ્રુપતા (ફર્ટિલીટી)

86. ભારતમાં કયા આદિવાસી સમુદાયની વસ્તી વધુ છે ?

- (A) લંબાડાસ
- (B) ભીલ
- (C) ગારો
- (D) ખાસી

87. ભારતના કયા રાજ્યમાં પ્રથમ સ્ત્રી ધર્મગુરુ નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા ?

- (A) મહારાષ્ટ્ર
- (B) ગુજરાત
- (C) તામિલનાડુ
- (D) કેરળ

88. "ભૂમિકામાં પરિવર્તન, પરંતુ દરજ્જામાં નહિ" એ કયા પ્રકારની ગતિશીલતા છે ?

- (A) ઉભી ગતિશીલતા
- (B) આડી ગતિશીલતા
- (C) આંતર પેઢીય ગતિશીલતા
- (D) પેઢીમાં આંતરિક ગતિશીલતા

89. Who of the following Ancient Indian writer/ thinker has mentioned the importance of census ?
- (A) Chanakya
(B) Aryabhatta
(C) Manu
(D) Brahmihira
90. Who is the founder father of "The White Revolution" in India ?
- (A) Jivraj N. Mehta
(B) Verghese Kurien
(C) M.S. Swaminadhan
(D) Balwant Rai Mehta
91. What it refers to when someone else's words or ideas are used without properly crediting the original author ?
- (A) Literalism
(B) Liberalism
(C) Pluralism
(D) Plagiarism
92. What type of communication is being followed in video conferencing ?
- (A) One-way audio-visual
(B) Two-way audio-visual
(C) Only visual
(D) Two-way visual
89. નીચેનામાંથી કયા પ્રાચીન ભારતીય લેખક/ વિચારકે સેન્સસનું મહત્વ દર્શાવ્યું ?
- (A) ચાણક્ય
(B) આર્યભટ્ટ
(C) મનુ
(D) ભ્રમ્હીહીરા
90. ભારતમાં શ્વેતક્રાંતિના પિતામહ કોણ છે ?
- (A) જીવરાજ એન. મહેતા
(B) વર્ગીશ કુરિયન
(C) એમ. એસ. સ્વામીનાથન
(D) બંલવત રાય મહેતા
91. જ્યારે અન્ય વ્યક્તિના શબ્દો કે વિચારોનો ઉપયોગ મૂળ લેખકના ઉલ્લેખ કર્યા વગર કરવામાં આવે તે ?
- (A) શિક્ષિતવાદ
(B) ઉદારમતવાદ
(C) બહુતત્વવાદ
(D) ઉઠાંતરી
92. વિડીયો કોન્ફરન્સમાં કેવા પ્રકારનું સંદેશાવાહન ઉપયોગમાં લેવાય છે ?
- (A) એકતરફી દ્રશ્ય શ્રાવ્ય
(B) દ્વીમાગી દ્રશ્ય શ્રાવ્ય
(C) માત્ર દ્રશ્ય
(D) દ્વિમાર્ગી દ્રશ્ય

93. An extreme form of sect that calls for radical changes in the individual, society, or both refers to what ?

- (A) cult
- (B) denomination
- (C) religiousity
- (D) ritual

94. 'Review articles' teach about the following.

- (A) Significant gaps in the research
- (B) Who is not working in the area
- (C) Not to appraise an article
- (D) Reporting old facts

95. In what type of writing it states the opinion of the writer and attempts to influence the reader ?

- (A) Persuasive
- (B) Expository
- (C) Experimental
- (D) Descriptive

96. Whose major focus is on 'communicative action' ?

- (A) A. Giddens
- (B) Herold Garfinkel
- (C) Jurgen Habermas
- (D) G. H. Mead

93. વ્યક્તિ, સમાજ અને બન્નેમાં ઉદ્ગમવાદી સંપ્રદાય મૂળભૂત પરિવર્તન લાવે છે તે શું કહે છે ?

- (A) ધાર્મિક તત્વ (કલ્ટ)
- (B) પંથ (ડીનોમીનેશન)
- (C) ધાર્મિકતા (રીલીજીઓસીટી)
- (D) રીતી-રિવાજ વિધી (રીયુઅલ)

94. નીચેનામાંથી 'લેખની સમીક્ષા' શું શીખવે છે ?

- (A) સંશોધનમાં સાર્થક અંતર
- (B) જે ક્ષેત્રમાં કાર્ય નથી તે.
- (C) લેખને મૂલવવો નહિ તે.
- (D) જુના તથ્યોને અહેવાલમાં મુકવા

95. કયાં પ્રકારનું લેખન - લેખકના અભિપ્રાય દર્શાવે છે અને વાંચકને અસરકર્તા રહે છે ?

- (A) ખાતરી (પરશુએસીવ)
- (B) ખુલાસો કરવો (એક્સપોસીટરી)
- (C) પ્રયોગાત્મક (એક્સપેરીમેન્ટલ)
- (D) વર્ણનાત્મક (ડીસ્ક્રીપ્ટીવ)

96. 'સંદેશાવહન ક્રિયામાં' વધુ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરનાર કોણ છે ?

- (A) એ. ગીડન્સ
- (B) હેરોલ્ડ ગારફીનકેલ
- (C) જુર્ગન હેબ્બરમાસ
- (D) જી. એચ. મીડ

97. Evaluation of the depth of any research is based on what ?
- (A) Money spent
(B) Time period
(C) Convenience
(D) Objectives
98. When a baby dies within the first four weeks of life, it is known as
- (A) Fertility
(B) Mortality
(C) Neo-natal mortality
(D) Post-neo-natal mortality
99. Who was concerned with the composition of 'self' at the 'micro' level of social action and interaction ?
- (A) Mead, M.
(B) Goffman, E.
(C) Alexander, J.
(D) Berger, P.
100. Which perspective explores the complexity of cultural and social system and analyses ancient classical texts ?
- (A) Subaltern
(B) Structural
(C) Civilizational
(D) Marxist
97. કોઈ પણ સંશોધનમાં ઉડાણનું મૂલ્યાંકન કયા પાયા આધારિત કરાય છે ?
- (A) ખર્ચના આધારે
(B) સમયગાળાને આધારે
(C) સગવડના આધારે
(D) હેતુ આધારે
98. જ્યારે બાળક જન્મનાં ચાર અઠવાડિયામાં મૃત્યુ પામે તેને
- (A) પ્રજનનક્ષમતા
(B) મરણાધીનતા
(C) નવજાત બાળમૃત્યુ
(D) બાલ મરણાધીનતા
99. 'સ્વ' ને સુક્ષ્મ પ્રમાણની સામાજિક ક્રિયા અને આંતરક્રિયા સાથે જોડનાર વિદ્વાન કોણ ?
- (A) મીડ, એમ.
(B) ગોફ્મેન, ઈ.
(C) એલેક્ઝાન્ડર, જ.
(D) બેર્જર, પી.
100. સામાજિક વ્યવસ્થામાં સંસ્કૃતિની જટિલતા કયા પરિપ્રેક્ષ્યને વિસ્તરે છે અને જુના પ્રશિષ્ટ પાઠ્યપુસ્તકને વિશ્લેષીત કરે છે ?
- (A) પરાશ્રીતવાદી
(B) રચનાતંત્રીય
(C) સભ્યતાવાદી
(D) માર્ક્સવાદી

Space for Rough Work

Space for Rough Work

